

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2010/0067(CNS)

29.11.2010

ATZINUMS

Sniegusi Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Juridiskajai komitejai

par priekšlikumu Padomes regulai, ar kuru īsteno ciešāku sadarbību laulības
šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamo tiesību jomā
(COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS))

Atzinumu sagatavoja: *Evelyne Gebhardt*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Šīs regulas mērķi ir izveidot skaidru un visaptverošu tiesisko regulējumu, tajā paredzot noteikumus par piemērojamām tiesībām, tādējādi nodrošinot pusēm noteiktu autonomijas līmeni. Līdz šim uz pāriem, kas vēlējas šķirt jauktu laulību, attiecās kompetences noteikumi, kas paredzēti Padomes Regulā (EK) Nr. 2201/2003¹ (tā sauktajā „Briseles IIa Regulā”), saskaņā ar kuru laulātie varēja izdarīt izvēli starp vairākiem kompetences kritērijiem. Šķiršanās procedūrai nonākot līdz dalībvalsts tiesai, piemērojamās tiesības nosaka saskaņā ar šīs valsts kolīzijas normām. Šīs normas būtiski atšķiras dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Šīs atšķirības var radīt virkni problēmu jauktas laulības šķiršanas gadījumā. Turklāt papildus tiesiskajai nenoteiktībai, kas saistīta ar laulāto grūtībām noteikt viņu gadījumā piemērojamās tiesības, pastāv tā dēvētās apsteigšanas sacīkstes risks (ko Komisija uzskata par reālu), proti, kad labāk informētais laulātais cenšas apsteigt otru pusi un panākt lietas izskatīšanu tās valsts tiesā, kas labāk atbilst viņa interesēm. Komisijas priekšlikuma mērķis ir ierobežot šo risku un novērst minētās nepilnības, jo īpaši dodot iespēju pusēm, kopīgi vienojoties, izvēlēties piemērojamās tiesības, un ņemt vērā Parlamenta 2008. gada 21. oktobra normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2201/2003 attiecībā uz jurisdikciju laulības lietās un ievieš noteikumus par šajās lietās piemērojamām tiesībām².

Šajā ziņā 3. pants ir jauninājums, jo ar to laulātajiem pirmo reizi tiek dota iespēja, kopīgi vienojoties, noteikt tiesības, ko piemēro viņu laulības šķiršanas procedūrai. Pēc atzinuma sagatavotājas domām būtu jādod iespēja izvēlēties tās valsts tiesības, kurā laulātajiem ir pastāvīgā dzīvesvieta tajā laikā, kad līgums ir noslēgts, un arī tās valsts tiesības, kurā laulība ir noslēgta.

Tajos gadījumos, kad piemērojamās tiesības neparedz laulības šķiršanu vai laulāto atšķiršanu, noteikums par *lex fori* piemērošanu būtu jāpapildina ar *forum necessitatis* noteikumu, saskaņā ar kuru starpvalstu gadījumos, ievērojot īpašus noteikumus, juridisko kompetenci piešķir kādas citas dalībvalsts tiesai.

Jānodrošina, lai pušu izvēles pamatā būtu laba informētība, t.i., lai abi laulātie būtu pietiekami informēti par savas izvēles konkrētajām sekām. Tāpēc ir svarīgi atrast veidu, kas būtu vispiemērotākais pilnīgas un pareizas informācijas sniegšanai pusēm pirms tās paraksta vienošanos par juridisko kompetenci. Piekļuve informācijai ir jānodrošina neatkarīgi no katra laulātā finansiālā stāvokļa. Jānodrošina, lai abi laulātie saņemtu pilnīgu un precīzu informāciju par laulības šķiršanai piemērojamo tiesību izvēles konkrētajām sekām īpaši tāpēc, ka dalībvalstu tiesības būtiski atšķiras vairākos aspektos (piemēram, tādos kā šķiršanās iemesli, šķiršanās veidi, laulības šķiršanas noteikumi un nosacījumi, nepieciešamais šķirtības periods un citi procedūras pamataspekti). Turklāt tiesību mainības dēļ var gadīties, ka vienošanās par piemērojamām tiesībām, kas parakstīta konkrētā laikā, vairs neatbilst pušu likumīgajām vēlmēm tad, kad tai ir jāstājas spēkā, jo līdz tam laikam ir izdarīti grozījumi attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos. Tāpēc atzinuma sagatavotāja šo Komisijas priekšlikumu

¹ Padomes 2003. gada 27. novembra Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par abu laulāto vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 23.12.2003., 1. lpp.).

² Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0502.

vērtē atzinīgi.

GROZĪJUMI

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

9) Šai regulai iesaistītajās dalībvalstīs būtu jānodrošina skaidrs un visaptverošs tiesiskais regulējums laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamo tiesību jomā, jāsniedz pilsoņiem pienācīgs rezultāts tiesiskās noteiktības, paredzamības un elastības ziņā, kā arī jānovērš tādas situācijas rašanās, kad viens no laulātajiem iesniedz laulības šķiršanas prasību, pirms to izdarījis otrs, lai nodrošinātu, ka tiesvedību regulē konkrētas tiesības, kuras viņš vai viņa uzskata par savām interesēm labvēlīgākām.

Grozījums

9) Šai regulai iesaistītajās dalībvalstīs būtu jānodrošina skaidrs un visaptverošs tiesiskais regulējums laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamo tiesību jomā, jāsniedz pilsoņiem pienācīgs rezultāts tiesiskās noteiktības, paredzamības un elastības ziņā, kā arī jānovērš tādas situācijas rašanās, kad viens no laulātajiem **vai reģistrētajiem partneriem** iesniedz laulības šķiršanas prasību, pirms to izdarījis otrs, lai nodrošinātu, ka tiesvedību regulē konkrētas tiesības, kuras viņš vai viņa uzskata par savām interesēm labvēlīgākām.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

12. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

12) Lai dotu laulātajiem iespēju izvēlēties piemērojamās tiesības, ar kurām tie ir cieši saistīti, vai, ja puses neizdara izvēli, lai šīs tiesības būtu piemērojamas to laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas lietai, attiecīgās tiesības būtu jāpiemēro pat tadā gadījumā ja tās nav iesaistītās dalībvalsts tiesības. Ja ir norādītas kādas citas

Grozījums

12) Lai dotu laulātajiem **vai reģistrētajiem partneriem** iespēju izvēlēties piemērojamās tiesības, ar kurām tie ir cieši saistīti, vai, ja puses neizdara izvēli, lai šīs tiesības būtu piemērojamas to laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas, **vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanas** lietai, attiecīgās tiesības būtu jāpiemēro pat

dalībvalsts tiesības, tad tīkls, kas izveidots ar Padomes 2001. gada 28. maija Lēmumu 2001/470/EK, ar ko izveido Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās, var palīdzēt tiesām izprast ārvalstu tiesību saturu.

tādā gadījumā, ja tās nav iesaistītās dalībvalsts tiesības. Ja ir norādītas kādas citas dalībvalsts tiesības, tad tīkls, kas izveidots ar Padomes 2001. gada 28. maija Lēmumu 2001/470/EK, ar ko izveido Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās, var palīdzēt tiesām izprast ārvalstu tiesību saturu.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums 13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

13) Līdz ar pieaugošo pilsoņu mobilitāti ir nepieciešama gan lielāka elastība, gan tiesiskā noteiktība. Lai sasniegtu šo mērķi, šai regulai ir jāpalielina pušu autonomija laulības šķiršanas un laulāto atšķiršanas jomā, sniedzot laulātajiem ierobežotu iespēju izvēlēties laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas lietai piemērojamās tiesības. Šāda iespēja **nebūtu** jāattiecina uz laulības atzīšanu par neesošu, **kas ir cieši saistīta ar tās likumīgas esības priekšnoteikumiem; šādā gadījumā pušu autonomija ir nepiemērota.**

Grozījums

13) Līdz ar pieaugošo pilsoņu mobilitāti ir nepieciešama gan lielāka elastība, gan tiesiskā noteiktība. Lai sasniegtu šo mērķi, šai regulai ir jāpalielina pušu autonomija laulības šķiršanas un laulāto atšķiršanas jomā, sniedzot laulātajiem ierobežotu iespēju izvēlēties laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas lietai piemērojamās tiesības. Šāda iespēja **būtu** jāattiecina **arī uz laulības atzīšanu par neesošu un reģistrētām partnerattiecībām, lai nepieļautu diskriminējošu attieksmi pret dažādajiem veidiem, kādos tiek izmantotas tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi.**

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums 14. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

14) Laulātajiem būtu jābūt iespējai izvēlēties tās valsts tiesības, ar kuru tiem ir īpaša saistība, vai *lex fori* kā laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamās tiesības. Laulāto izvēlētajām tiesībām ir jābūt saskaņā ar Līgumos un

Grozījums

14) Laulātajiem **vai reģistrētajiem partneriem** būtu jābūt iespējai izvēlēties tās valsts tiesības, ar kuru tiem ir īpaša saistība, vai *lex fori* kā laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai **vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanai**

Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktajām pamattiesībām. Iespēja izvēlēties laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamās tiesības nedrīkstētu nelabvēlīgi ietekmēt vissvarīgākās – bērna intereses.

piemērojamās tiesības. Laulāto **vai reģistrēto partneru** izvēlētajām tiesībām ir jābūt saskaņā ar Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktajām pamattiesībām. Iespēja izvēlēties laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai **vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanai** piemērojamās tiesības nedrīkstētu nelabvēlīgi ietekmēt vissvarīgākās – bērna intereses. **Ja laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas procesā ir iesaistīti laulāto bērni, laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamās tiesības var izvēlēties, ņemot vērā hartas 24. pantu, kurā galvenā nozīme ir piešķirta bērnu interesēm, pienākumam uz klausīt viņu viedokļus saistībā ar lēmumiem, kas viņus skar, un tiesībām uzturēt regulāras personiskas attiecības un tiešu kontaktu ar abiem vecākiem, ja vien tas nav pretrunā bērnu interesēm.**

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums 15. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

15) Ir svarīgi, lai pirms piemērojamo tiesību norādīšanas laulātajiem būtu pieeja aktuālai informācijai par būtiskiem aspektiem valstu un Savienības tiesībās, kā arī procedūrās, kas regulē laulības šķiršanu un laulāto atšķiršanu. Lai nodrošinātu pieeju pienācīgai un kvalitatīvai informācijai, Komisija to regulāri atjaunina internetā sabiedrībai paredzētās informācijas sistēmā, kas izveidota ar Padomes Lēmumu 2001/470/EK.

Grozījums

15) Ir svarīgi, lai pirms piemērojamo tiesību norādīšanas laulātajiem **vai reģistrētajiem partneriem** būtu pieeja aktuālai informācijai par būtiskiem aspektiem valstu un Savienības tiesībās, kā arī procedūrās, kas regulē laulības šķiršanu un laulāto atšķiršanu, **un reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanu, tostarp par mediācijas iespēju. Laulātajiem būtu jābūt informētiem par laulības šķiršanas dažādajiem veidiem un par nosacījumiem laulības šķiršanas panākšanai attiecīgo dalībvalstu tiesībās.** Lai nodrošinātu pieeju pienācīgai un kvalitatīvai informācijai, Komisija to regulāri atjaunina internetā sabiedrībai paredzētās informācijas sistēmā, kas izveidota ar Padomes

Lēmumu 2001/470/EK, *savukārt dalībvalstij, kurā notiek laulības šķiršanas process, būtu jāsniedz laulātajiem visa viņiem nepieciešamā informācija.*

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums 16. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

16) Abu laulāto apzināta izvēle ir šīs regulas pamatprincips. Abiem laulātajiem būtu precīzi jāapzinās piemērojamo tiesību izvēles juridiskās un sociālās sekas. Iespēja izvēlēties piemērojamās tiesības pēc kopīgas vienošanās nedrīkstētu ietekmēt abu laulāto tiesības un vienlīdzīgas iespējas. Līdz ar to tiesnešiem dalībvalstīs būtu jāapzinās, cik liela nozīme ir abu laulāto apzinātai izvēlei attiecībā uz noslēgtās tiesību izvēles vienošanās juridiskajām sekām.

Grozījums

16) Abu laulāto **vai reģistrēto partneru** apzināta izvēle ir šīs regulas pamatprincips. Abiem laulātajiem/**reģistrētajiem partneriem** būtu precīzi jāapzinās piemērojamo tiesību aktu izvēles juridiskās un sociālās sekas. Iespēja izvēlēties piemērojamās tiesības pēc kopīgas vienošanās nedrīkstētu ietekmēt abu laulāto **vai reģistrēto partneru** tiesības un vienlīdzīgas iespējas. Līdz ar to tiesnešiem dalībvalstīs būtu jāapzinās, cik liela nozīme ir abu laulāto/**reģistrēto partneru** apzinātai izvēlei attiecībā uz noslēgtās tiesību izvēles vienošanās juridiskajām sekām.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums 17. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

17) Būtu jāievieš īpaši drošības pasākumi, lai nodrošinātu to, ka laulātie apzinās savas izvēles sekas. Būtu vismaz jānoslēdz rakstiska vienošanās par piemērojamo tiesību aktu izvēli, kam būtu pievienots vienošanās datums un ko parakstītu abas puses. Tomēr gadījumā, ja iesaistītās dalībvalsts, kurā abi no laulātajiem pastāvīgi dzīvo, tiesībās ir noteiktas papildu oficiālas normas, šīs normas ir

Grozījums

17) Būtu jāievieš īpaši drošības pasākumi, lai nodrošinātu to, ka laulātie **vai reģistrētie partneri** apzinās savas izvēles sekas. Būtu vismaz jānoslēdz rakstiska vienošanās par piemērojamo tiesību aktu izvēli, kam būtu pievienots vienošanās datums un ko parakstītu abas puses. Tomēr gadījumā, ja iesaistītās dalībvalsts, kurā abi no laulātajiem/**reģistrētajiem partneriem** pastāvīgi dzīvo, tiesībās ir noteiktas

jāievēro. Piemēram, šādas papildu oficiālas prasības var būt spēkā iesaistītā dalībvalstī, kurā vienošanās ir iekļauta laulību līgumā.

papildu oficiālas normas, šīs normas ir jāievēro. Piemēram, šādas papildu oficiālas prasības var būt spēkā iesaistītā dalībvalstī, kurā vienošanās ir iekļauta laulību līgumā.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums 19. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

19) Gadījumos, kad piemērojamo tiesību izvēle nav notikusi, un lai nodrošinātu tiesisko noteiktību un paredzamību un lai novērstu tādas situācijas rašanās, kad viens no laulātajiem iesniedz laulības šķiršanas prasību, pirms to izdarījis otrs, lai nodrošinātu, ka tiesvedību regulē konkrētas tiesības, kuras viņš vai viņa uzskata par savām interesēm labvēlīgākām, ar šo regulu ir jāievieš saskaņotas *tiesību* kolīziju normas, pamatojoties uz secīgu saistošo faktoru gradāciju, kuras pamatā ir laulāto ciešas saistības esība ar attiecīgajām tiesībām. Šie saistošie faktori ir izraudzīti tā, lai laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas tiesvedību regulētu tiesības, ar kurām laulātajiem ir cieša saistība, un to pamatā, pirmkārt, ir laulāto pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesības.

Grozījums

19) Gadījumos, kad piemērojamo tiesību izvēle nav notikusi, un lai nodrošinātu tiesisko noteiktību un paredzamību un lai novērstu tādas situācijas rašanās, kad viens no laulātajiem ***vai reģistrētajiem partneriem*** iesniedz laulības šķiršanas ***vai laulāto atšķiršanas, vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanas*** prasību, pirms to izdarījis otrs, lai nodrošinātu, ka tiesvedību regulē konkrētas tiesības, kuras viņš vai viņa uzskata par savām interesēm labvēlīgākām, ar šo regulu ir jāievieš saskaņotas kolīziju normas, pamatojoties uz secīgu saistošo faktoru gradāciju, kuras pamatā ir laulāto/***reģistrēto partneru*** ciešas saistības esība ar attiecīgajām tiesībām. Šie saistošie faktori ir izraudzīti tā, lai laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas, ***vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanas*** tiesvedību regulētu tiesības, ar kurām laulātajiem/***reģistrētajiem partneriem*** ir cieša saistība, un to pamatā, pirmkārt, ir laulāto/***reģistrēto partneru*** pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesības.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums 20. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

20) Noteiktās situācijās, piemēram, gadījumos, kad piemērojamās tiesības neparedz laulības šķiršanu vai nepiešķir vienam laulātajam vienādu pieeju laulības šķiršanai vai laulāto atšķiršanai, **pamatojoties uz dzimumu**, tomēr būtu jāpiemēro tās tiesas valsts tiesības, kurā iesniegta prasība.

Grozījums

20) Noteiktās situācijās, piemēram, gadījumos, kad piemērojamās tiesības neparedz laulības šķiršanu vai **laulāto atšķiršanu, vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanu** vai nepiešķir vienam laulātajam/**reģistrētajam partnerim** vienādu pieeju laulības šķiršanai vai laulāto atšķiršanai, **vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanai tādu iemeslu dēļ, kas aizliegti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantā**, tomēr būtu jāpiemēro tās tiesas valsts tiesības, kurā iesniegta prasība.

Grozījums Nr. 10

**Regulas priekšlikums
22.a apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

22a) Termins „pastāvīgā dzīvesvieta” būtu jāinterpretē saskaņā ar šīs regulas mērķi. Tā nozīme būtu jānosaka tiesnesim attiecībā uz konkrēto lietu, pamatojoties uz faktiem. Šis termins atbilst autonomam jēdzienam Savienības tiesībās, nevis „pastāvīgās dzīvesvietas” jēdzienam valsts tiesībās.

Grozījums Nr. 11

**Regulas priekšlikums
1. pants – 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Šo regulu piemēro laulības šķiršanai **un** laulāto atšķiršanai tiesību kolīziju situācijās.

1. Šo regulu piemēro laulības šķiršanai, laulāto atšķiršanai, **laulības atzīšanai par neesošu vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanai starptautiska līmeņa** tiesību kolīziju situācijās.

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

3. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Laulātie var pēc savstarpējas vienošanās izvēlēties laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamās tiesības ar nosacījumu, ka šādas tiesības ir saskaņā ar Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktajām pamattiesībām un ar sabiedriskās kārtības principu, no šādām tiesībām:

Grozījums

1. Laulātie ***vai reģistrētie partneri*** var pēc savstarpējas vienošanās izvēlēties laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai ***vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanai*** piemērojamās tiesības ar nosacījumu, ka šādas tiesības ir saskaņā ar Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktajām pamattiesībām un ar sabiedriskās kārtības principu, no šādām tiesībām:

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

3. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) tās valsts tiesības, kurā atrodas laulāto pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta, ja viens no viņiem tur joprojām dzīvo vienošanās noslēgšanas laikā;

Grozījums

b) tās valsts tiesības, kurā atrodas laulāto/***reģistrēto partneru*** pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta, ja viens no viņiem tur joprojām dzīvo vienošanās noslēgšanas laikā, ***ja vien šo tiesību piemērošana nekaitē vājākajam laulātajam vai partnerim;***

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

3. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) *lex fori*.

Grozījums

d) ***tās valsts tiesības, kurā laulība vai***

**reģistrētās partnerattiecības tika
noslēgtas.**

Pamatojums

Šā kritērija iekļaušana līdzās citiem kritērijiem šķiet loģiska piemērojamo tiesību izvēles nolūkā, un lex fori kritērijs būtu jāsvīturo, lai nodrošinātu labāku vājākās puses aizsardzību.

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums

3. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

**1.a Termiņš „pastāvīgā dzīvesvieta”
nozīmē vietu, kur persona parasti uzturas.**

Pamatojums

Pastāvīgās dzīvesvietas definīcijai jābūt tādai, lai pēc iespējas izvairītos no patvaļīgas interpretācijas. Tiesai, protams, pirms šīs definīcijas piemērošanas ir jāizvērtē visi būtiskie fakti.

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums

3. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Neskarot 4. punktu, vienošanos, kurā tiek norādītas piemērojamās tiesības, var noslēgt un grozīt jebkurā laikā, bet ne vēlāk kā tad, kad iesniedz prasību tiesā.

2. Neskarot 4. punktu, vienošanos, kurā tiek norādītas piemērojamās tiesības, var noslēgt un grozīt jebkurā laikā, bet ne vēlāk kā tad, kad iesniedz prasību tiesā.
Vienošanās paredz iespēju izmantot mediāciju, lai atrisinātu domstarpības saistībā ar laulības šķiršanu vai laulāto atšķiršanu.

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

3. pants – 3. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Tomēr, ja tās dalībvalsts tiesībās, kurā abiem laulātajiem vienošanās noslēgšanas laikā ir pastāvīgā dzīvesvieta, ir paredzētas papildu oficiālas prasības attiecībā uz šādu vienošanos, piemēro šīs prasības. Ja laulāto pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs un abu dalībvalstu tiesībās ir paredzētas dažādas oficiālas prasības, vienošanās formāli ir spēkā, ja tā atbilst vienas minētās valsts tiesībās paredzētajām prasībām.

Grozījums

Tomēr, ja tās dalībvalsts tiesībās, kurā abiem laulātajiem/**reģistrētajiem partneriem** vienošanās noslēgšanas laikā ir pastāvīgā dzīvesvieta, ir paredzētas papildu oficiālas prasības attiecībā uz šādu vienošanos, piemēro šīs prasības. Ja laulāto/**reģistrēto partneru** pastāvīgā dzīvesvieta ir dažādās dalībvalstīs un abu dalībvalstu tiesībās ir paredzētas dažādas oficiālas prasības, vienošanās formāli ir spēkā, ja tā atbilst vienas minētās valsts tiesībās paredzētajām prasībām.

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums

3. pants – 3. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ja šī vienošanās ir ietverta laulības līgumā, ir jāievēro laulības līguma oficiālās prasības.

Pamatojums

Tas nodrošina skaidrību situācijās, kad dalībvalsts tiesības vai laulības līgums paredz šādas vienošanās noslēgšanu.

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums

3. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Ja tas ir paredzēts *lex fori*, laulātie piemērojamos tiesību aktus var norādīt arī

4. Ja tas ir paredzēts *lex fori*, laulātie/**reģistrētie partneri** piemērojamos

tiesas procesa laikā tiesā. Tādā gadījumā šādu norādīšanu reģistrē tiesā saskaņā ar *lex fori*.

tiesību aktus var norādīt arī tiesas procesa laikā tiesā. Tādā gadījumā šādu norādīšanu tiesā reģistrē saskaņā ar *lex fori*.

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums

4. pants – ievadteikums

Komisijas ierosinātais teksts

Ja puses nav izdarījušas izvēli saskaņā ar 3. pantu, tad laulības šķiršana un laulāto tiesiskā atšķiršana notiek saskaņā ar tās valsts tiesībām,

Grozījums

Ja puses nav izdarījušas izvēli saskaņā ar 3. pantu, tad laulības šķiršana un laulāto atšķiršana, **laulības atzīšana par neesošu un reģistrētu partnerattiecību pārtraukšana** notiek, **dilstošā secībā**, saskaņā ar tās valsts tiesībām,

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums

4. pants – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) kurā atrodas laulāto pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad iesniedz prasību tiesā; vai, ja tas nav piemērojams, tad

Grozījums

a) kurā atrodas laulāto/**reģistrēto partneru** pastāvīgā dzīvesvieta laikā, kad iesniedz prasību tiesā; vai, ja tas nav piemērojams, tad

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums

4. pants – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) kurā atrodas laulāto pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta – ar nosacījumu, ka šis laikposms nav beidzies vairāk kā vienu gadu pirms prasības iesniegšanas tiesā, ja viens no **viņiem** šajā valstī joprojām dzīvo laikā, kad iesniedz prasību tiesā; vai, ja tas

Grozījums

b) kurā atrodas laulāto/**reģistrēto partneru** pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta – ar nosacījumu, ka šis laikposms nav beidzies vairāk kā vienu gadu pirms prasības iesniegšanas tiesā, ja viens no **laulātajiem vai partneriem** šajā valstī joprojām dzīvo

nav piemērojams, tad

laikā, kad iesniedz prasību tiesā; vai, ja tas nav piemērojams, tad

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums 4. pants – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) kuras pilsoņi ir abi laulātie laikā, kad iesniedz prasību tiesā; vai, ja tas nav piemērojams, tad

Grozījums

c) kuras pilsoņi ir abi laulātie/**reģistrētie partneri** laikā, kad iesniedz prasību tiesā, **ja vien šo tiesību piemērošana nekaitē vājākajam laulātajam vai partnerim**; vai, ja tas nav piemērojams, tad

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums 4. pants – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) kurā tika noslēgta laulība vai reģistrētās partnerattiecības, vai, ja tas nav piemērojams,

Pamatojums

Ņemot vērā pušu izvēli attiecībā uz laulības reģistrācijas vietu, var loģiski secināt, ka puses pieņem arī šīs valsts tiesības.

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums 4. pants – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Termins „pastāvīgā dzīvesvieta” nozīmē vietu, kur persona parasti uzturas.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums

5. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Lex fori piemērošana

Ja saskaņā ar 3. un 4. pantu piemērojamās tiesības neparedz laulības šķiršanu vai, ***pamatojoties uz dzimumu, nepiešķir vienam laulātajam vienādu*** pieeju laulības šķiršanai vai laulāto atšķiršanai piemēro *lex fori*.

Grozījums

Lex fori un forum necessitates principu piemērošana

1. Ja saskaņā ar 3. un 4. pantu piemērojamās tiesības neparedz laulības šķiršanu vai laulāto atšķiršanu, vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanu vai, piešķirot pieeju laulības šķiršanai vai laulāto atšķiršanai, vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanai, viens no laulātajiem vai reģistrētajiem partneriem tiek diskriminēts tādu iemeslu dēļ, kas aizliegti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantā, piemēro lex fori.

2. Ja kompetentā tiesa atrodas dalībvalstī, kuras tiesības neparedz laulības šķiršanu vai laulāto atšķiršanu, vai reģistrētu partnerattiecību pārtraukšanu, juridisko kompetenci piešķir:

a) dalībvalstij, kuras valstspiederīgais ir viens no laulātajiem vai partneriem, vai

b) dalībvalstij, kurā tika noslēgta laulība vai reģistrētās partnerattiecības.

Pamatojums

Dažos gadījumos valsts tiesību akti var kļūt par šķērsli kādā no dalībvalstīm dzīvojošām personām, kas vēlas panākt laulāto atšķiršanu vai laulības šķiršanu. Individā vērme panākt laulāto atšķiršanu vai laulības šķiršanu kā personiskas autonomijas izpausme ir jāvērtē augstāk par valsts tiesību aktu piemērošanu, izmantojot lex fori principu. Ja kompetentā tiesa nepieļauj laulāto atšķiršanu vai laulības šķiršanu, jurisdikciju var piešķirt citas dalībvalsts tiesai, ja tiek ievēroti ar starpvalstu lietām saistīti noteikti nosacījumi.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Ciešākas sadarbības īstenošana laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai piemērojamo tiesību jomā		
Atsauces	COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS)		
Atbildīgā komiteja	JURI		
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	LIBE 7.10.2010		
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Evelyne Gebhardt 10.5.2010		
Izskatīšana komitejā	23.6.2010	15.11.2010	25.11.2010
Pieņemšanas datums	25.11.2010		
Galīgais balsojums	+	28	
	-	4	
	0	16	
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Roberta Angelilli, Rita Borsellino, Simon Busuttill, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Clemente Mastella, Véronique Mathieu, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Renate Weber, Tatjana Ždanoka		
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Anne Delvaux, Ioan Enciu, Evelyne Gebhardt, Ana Gomes, Stanimir Ilchev, Ádám Kósa, Petru Constantin Luhan, Marie-Christine Vergiat, Cecilia Wikström		